

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Кафедра мовознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри мовознавства

проф. Гайдаєнко І.В.

«28» серпня 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1.2. «ІНОЗЕМНА МОВА»

Спеціальність 035.01 Філологія (українська мова та література)

Факультет філології та журналістики

2017– 2018 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Іноземна мова» для студентів спеціальності
035.01 Філологія (українська мова та література)

Розробники: Омельчук Ю.О., кандидат філологічних наук, ст. викладач

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри мовознавства

Протокол від «28» серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри мовознавства

(проф. Гайдаєнко І.В.)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів: 6,5 1 курс – 2,5 2 курс – 4,0	03 Гуманітарні науки	Нормативна	
Змістових модулів – 11 Заг. кількість годин (за рік): 1 курс- 32 2 курс- 64	035 Філологія (українська мова і література)	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		2-й	2-й
		Лекції	
		Практичні заняття	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 2	Рівень вищої освіти «Бакалавр»	96	32
		Самостійна робота	
		99	36
		Вид контролю	
		Залік I, II, III, семестр	Іспит IV семестр

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 1:1,25 (1 курс);

для денної форми навчання – 1: 1,2(2 курс);

для заочної форми навчання – 1: 8 (1 курс);

для заочної форми навчання – 1:8 (2 курс);

Із приєднанням України до європейського та світового простору гостро постало питання модернізації вищої освіти. Болонська угода європейських країн у галузі освіти передбачає підготовку конкурентоспроможних кадрів, що зумовлює підвищення рівня професійної підготовки випускників вищої школи.

Програма з іноземної мови відповідає основним принципам Державної національної програми «Освіта» («Україна XXI століття»), Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті, Закону України «Про вищу освіту», які передбачають підвищення якості освіти, шляхом структурної перебудови національної освітньої системи, розширення міжнародного співробітництва, що, в свою чергу, вимагає знання іноземних мов.

Сучасні світові глобалізаційні процеси та тенденції економічного розвитку країн потребують навчання людини впродовж усього життя та спрямовують на самоосвіту. Тому вивчення використання іноземних мов виходить за межі обов'язкової освіти й потребує вдосконалення рівня їх упродовж усього життя.

Мета і завдання курсу:

Метою курсу є розвиток у студентів професійних мовної, мовленнєвої й соціокультурної компетентностей, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню в культурному розмаїтті навчального та професійного середовищ.

Практична мета: формувати у студентів загальні та професійно орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну) для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Освітня мета: формувати у студентів загальні компетенції (декларативні знання, вміння й навички, вміння вчитися); сприяти розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволятиме студентам продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ВНЗ, так і після отримання диплома про вищу освіту.

Пізнавальна: залучати студентів до академічних видів діяльності, що активізують і розвивають увесь спектр пізнавальних здібностей.

Розвиваюча мета: допомагати студентам у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів); зміцнювати впевненість студентів як користувачів мови, а також їх позитивного ставлення до вивчення мови.

Соціокультурна мета: досягати широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій

Завдання курсу:

– **практичні** – оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю в основних її видах – говорінні, аудіюванні, читанні і письмі – з метою здійснення іншомовного міжособистісного спілкування; реалізація освітнього потенціалу іноземної мови як навчального предмета, залучаючи країнознавчу та лінгвокраїнознавчу інформацію в доступній для студентів формі;

– **методичні** – розвиток мовної, соціокультурної і мовленнєвої компетентностей студентів; удосконалення вмінь студентів творчо застосовувати свої знання під час практичної діяльності;

– **пізнавальні** – розвивати пізнавальні та інтелектуальні здібності студентів, їх мовленнєву і творчу активність, ініціативність; формувати вміння самостійно поповнювати свої знання.

Перелік знань та умінь

Після закінчення курсу студенти повинні мати **робочі знання:**

- граматичних структур, правил англійського синтаксису, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах;
- мовних форм, властивих для офіційних та розмовних реєстрів академічного і професійного мовлення;
- широкого діапазону словникового запасу (у тому числі термінології), що є необхідним в академічній та професійній сферах спілкування.

Після закінчення курсу студенти в процесі *аудіювання* **зможуть**:

- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході детальних обговорень, дебатів, офіційних доповідей, лекцій, бесід, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю;
- розуміти в деталях телефонні розмови, які виходять за межі типового спілкування;
- розуміти загальний зміст і більшість суттєвих деталей в автентичних радіо- і телепередачах, пов'язаних з академічною і професійною сферами;
- розуміти досить складні повідомлення та інструкції академічного та професійного змісту;
- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання;
- визначити позицію і точку зору мовця для побудови ефективної стратегії спілкування.

Під час *говоріння* студенти повинні **вміти**:

- реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детальних обговорень, дискусій, офіційних перемовин, лекцій, бесід, що пов'язані з навчанням та професійною діяльністю;
- чітко аргументувати думку відносно актуальних тем в академічному та професійному житті;
- реагувати на телефонні розмови, які виходять за межі типового спілкування;
- виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них, гнучко користуючись загальноживаними фразами;
- виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо широкого кола тем академічного та професійного спрямування;
- продукувати чіткий, детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням та спеціальністю;
- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно об'єднаний дискурс.

До закінчення 2-го курсу студенти під час *читання* іноземною мовою **повинні**:

- розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю з підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та електронного ресурсу;
- визначити позицію і точку зору автора в автентичних текстах;
- розуміти намір автора письмового тексту і комунікативні наслідки висловлювання;
- розуміти деталі у доволі складних рекламних матеріалах, інструкціях, специфікаціях
- розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію;
- розрізняти різні стилістичні реєстри усного та писемного мовлення (з друзями, працедавцями, колегами).

Під час виконання *письмових* завдань студенти повинні **вміти**:

- писати зрозумілі, деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою та професійною сферою діяльності;
- писати в стандартному форматі деталізовані завдання і звіти;
- готувати і продукувати ділову і професійну кореспонденцію;
- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно об'єднаний дискурс.

Міждисциплінарні зв'язки

Курс є загальним для студентів різних спеціальностей, тому безпосередньо пов'язаний з різноманітними науковими дисциплінами. Завдяки формуванню комунікативної іншомовної компетенції, використанню автентичного матеріалу зі спеціальності і т.д. студенти матимуть нагоду поглиблювати, корегувати та уточнювати знання з різних наук.

Програма навчальної дисципліни

Студент та його родина

Сімейне коло студента. Рідне село або місто проживання. Друзі та спільні інтереси. Захоплення та хобі. Навчання в університеті. Студмістечко. Риси характеру людини.

Студент та його оточення

Переваги Болонського процесу в Україні. Я – студент інженерно-технічного (економіко-юридичного і т.д.) факультету. Молодіжні організації. Студентські свята. Участь студентів у суспільному житті. Традиції університету.

Велика Британія. Сполучені Штати Америки

Географічне розташування Великобританії. Політична система країни. Освіта в Великобританії і США. Дослідження американського континенту. Політична система країни та економічний розвиток США. Традиції та свята англомовних країн.

Україна. Херсон. Подорож містом

Географічне розташування та політична система України. Київ. Інтеграція України до Європейського Союзу. Херсон. Історія та сучасність. Подорож рідним містом. Види транспорту.

Подорожі. Митниця

Мовний етикет. Особливості ведення бізнесу в різних країнах. Реєстрація в аеропорту (на вокзалі, в порту). Митний контроль. Сервіс у літаку (у потязі, на судні).

Гроші. Обмін валюти. Покупки

У банку. Державна та іноземна валюта. Відкриття рахунку в закордонному банку. Покупки. Товари продовольчі та промислові. Види крамниць та відділів (у супермаркеті, в аптеці).

Готельний сервіс

У готелі. Резервація готелю (реєстрація і виписка з готелю). Послуги працівників готелю. Види готелів.

Їжа. Заклади харчування

Українська кухня. Традиційний та святковий стіл. В ресторані (кафе). Англійська та американська їжа. Кухня світу.

Компанія. Інформація про галузевий підрозділ

Типи компаній. Партнерство. Співробітництво. Планування діяльності підприємства. Планування власного бізнесу.

Вирішення питань професійного та академічного характеру

Стан та перспективи розвитку галузі. Сучасна людина і комп'ютер. Реклама і суспільство. Роль вивчення іноземних мов у формуванні особистості майбутнього фахівця.

Структура навчальної дисципліни (I курс)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Студент та його родина												
Сімейне коло студента	8		4				8					
Рідне село або місто проживання						5			3			15
Друзі та спільні інтереси. Навчання в університеті.	8		4			6	8					
Риси характеру людини												
Разом за змістовим модулем 1	16		8			11	16		3			15
Змістовий модуль 2. Студент та його оточення												
Переваги Болонського процесу в Україні	8		4			5	8		3			15
Я – студент ... факультету	8											
Молодіжні організації. Студентські свята.			4			6	8					
Разом за змістовим модулем 2	16		8			11	16		3			15
Усього годин	32		16			22	32		6			30

Структура навчальної дисципліни (I курс)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		о	л	п	ла б	інд		с.р.	о	л	п	ла б
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 3. Велика Британія. Сполучені Штати Америки												
Географічне розташування Великобританії.	8		4			4	8					17
Освіта в Великобританії і США									1			
Дослідження американського континенту. Політична система країни та економічний розвиток США	8		4			4	8					17
Традиції та свята англомовних країн												
Разом за змістовим модулем 3	16		8			8	16		1			17
Змістовий модуль 4. Україна. Херсон. Подорож містом												
Географічне розташування та політична система України. Київ.	8		4			4	8					17
Інтеграція України до Європейського Союзу									1			
Херсон. Історія та сучасність	8		4			4	8					17
Подорож рідним містом. Види транспорту												
Разом за змістовим модулем 4	16		8			8	16		1			17

Усього годин	32		16			16	32		2			34
--------------	----	--	----	--	--	----	----	--	---	--	--	----

Структура навчальної дисципліни (II курс)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі					
		л	п	ла а б	ін д	с.р.		л	п	ла б	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 5. Подорожі. Митниця													
Мовний етикет. Особливості ведення бізнесу в різних країнах.	9		4			5	8		2			14	
Реєстрація в аеропорту (на вокзалі, в порту). Митний контроль	10		4			6							
Сервіс у літаку (у потязі, на судні)	13		8			5		8			1		
Разом за змістовим модулем 5	32		16			16	16		3			14	
Змістовий модуль 6. Гроші. Обмін валюти. Покупки													
В банку. Державна та іноземна валюта.	13		4			5	8		2			14	
Відкриття рахунку в закордонному банку.	10		4			6							
Покупки. Товари продовольчі та промислові.	13		8			5		8			1		

Види крамниць та відділів.											
Разом за змістовим модулем 6	32		16			16	16		3		14
Усього годин	64		32			32	32		6		28

Структура навчальної дисципліни (II курс)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 7. Готельний сервіс												
У готелі. Резервація готелю.	6		3			4	6		1			14
Послуги працівників готелю	6		3				6					
Види готелів	4		2				5	4				
Разом за змістовим модулем 7	16		8			9	16		1			14
Змістовий модуль 8. Їжа. Заклади харчування												
Українська кухня. Традиційний та святковий стіл.	4		3			4	5	5				14
В ресторані (кафе)	4		3				5					
Англійська та американська їжа	4		2				4	4		1		
Кухня світу	4						2					
Разом за змістовим модулем 8	16		8			9	16		1			14
Усього годин	34		16			18	32		2			28

Структура навчальної дисципліни (II курс)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 9. Компанія. Інформація про галузевий підрозділ												
Типи компаній	9		4			5	8		2			16
Партнерство. Співробітництво	8		4			4						
Планування діяльності підприємства.	8		4			4	8					
Планування власного бізнесу	8		4			4						
Разом за змістовим модулем 9	33		16			17	16		2			16
Змістовий модуль 10. Вирішення питань професійного та академічного характеру												
Стан та перспективи розвитку галузі	8		4			4	8					16
Сучасна людина і комп'ютер	8		4			4			2			
Реклама і суспільство	8		4			4						
Роль вивчення іноземних мов у формуванні особистості майбутнього фахівця	8		4			4	8		2			
Разом за змістовим модулем 10	32		16			16	16		4			16

Усього годин	65	32		33	32	6		32
--------------	----	----	--	----	----	---	--	----

Змістові модулі навчальної дисципліни

I Семестр

I. Змістовий модуль „Студент та його родина”

Практичний модуль:

1. Сімейне коло студента.
2. Рідне село або місто проживання.
3. Друзі та спільні інтереси. Захоплення та хобі. Навчання в університеті. Студмістечко. год)
4. Риси характеру людини.

Модуль самостійної роботи:

1. Автобіографія. Заповнення анкети.

II. Змістовий модуль „Студент та його оточення”

Практичний модуль:

1. Переваги Болонського процесу в Україні.
2. Я – студент інженерно-технічного (економіко-юридичного і т.д.) факультету.
3. Молодіжні організації. Студентські свята. Участь студентів у суспільному житті. Традиції університету.

Модуль самостійної роботи:

1. Фонетичний довідник. Структура англійського речення. Дієслово to be.
2. Читання та анотування газетної статті за фахом.
3. Проектна робота “My Personality”

Індивідуальне читання за фахом (тексти: «Біологія», «Сіль – дивна сполука», «Пластмаси», «Проблеми охорони навколишнього середовища», «Лейкоцити й інфекція», «Кислотні дощі», « Національна епідемія алергії».

II Семестр

III. Змістовий модуль „Велика Британія. Сполучені Штати Америки”

Практичний модуль:

1. Географічне розташування Великобританії. Політична система країни.
2. Освіта в Великобританії і США.
3. Дослідження американського континенту. Політична система країни та економічний розвиток США.
4. Традиції та свята англомовних країн.

Модуль самостійної роботи:

1. Індивідуальне читання за фахом.

IV. Змістовий модуль „Україна. Херсон. Подорож містом”

Практичний модуль:

1. Географічне розташування та політична система України. Київ.
2. Інтеграція України до Європейського Союзу.
3. Херсон. Історія та сучасність.
4. Подорож рідним містом. Види транспорту.

Модуль самостійної роботи:

1. Прийменник.
2. Читання та анотування газетної статті за фахом.
3. Доповідь «Відомі люди країни»

Індивідуальне читання за фахом (тексти: «Рослина», «Розчини», «Л. Пастер. Відомі відкриття вченого», «Життя та найвідоміші відкриття Д. Менделєєва», «Отрути», «Білки», «Мінерали», «Вітаміни»)

III Семестр

V. Змістовий модуль „Подорожі. Митниця”

Практичний модуль:

1. Мовний етикет. Особливості ведення бізнесу в різних країнах.(4 год)
3. Реєстрація в аеропорту (на вокзалі, в порту). Митний контроль.(2 год)
4. Сервіс у літаку (у потязі, на судні).(2 год)

Модуль самостійної роботи:

1. Скласти діалоги з теми «Здійснення формальностей під час подорожі».

VI. Змістовий модуль „Гроші. Обмін валюти. Покупки”

Практичний модуль:

1. У банку. Державна та іноземна валюта.
2. Відкриття рахунку в закордонному банку.
3. Покупки. Товари продовольчі та промислові.
4. Види крамниць та відділів (в супермаркеті, в аптеці).

Модуль самостійної роботи:

1. Прислівник.
2. Читання та анотування газетної статті за фахом.
3. Презентація мовленнєвої ситуації “Business Etiquette Abroad”

Індивідуальне читання за фахом (тексти: «Особливості ракової клітини», «Людина та навколишнє середовище», «Нобелівський лауреат - Барбара МакКлінток», «Вуглець. Вуглецеві сполуки», «Специфіка молекулярної біології», «Вплив вітамінів на життя людини»,

VII. Змістовий модуль „Готельний сервіс”

Практичний модуль:

1. У готелі. Резервація готелю (реєстрація і виписка з готелю).
2. Послуги працівників готелю.
3. Види готелів.

Модуль самостійної роботи:

1. Обговорення теми «Приватні готелі: недоліки та переваги».

VIII. Змістовий модуль „Їжа. Заклади харчування”

Практичний модуль:

1. Українська кухня. Традиційний та святковий стіл.
2. В ресторані (кафе).
3. Англійська та американська їжа.
4. Кухня світу.

Модуль самостійної роботи:

1. Безособові форми дієслова. Інфінітив. Дієприкметник. Герундій.
2. Презентація "The best Hotel".
3. Чипання та анотування газетної статті за фахом.

Індивідуальне читання за фахом (тексти: «Кальцій», «Специфіка процесу еволюції», «Ефіри», «Екосистеми», «Взаємодія людини з навколишнім середовищем»)

IV Семестр

IX. Змістовий модуль „Компанія. Інформація про галузевий підрозділ”

Практичний модуль:

1. Типи компаній.
2. Партнерство. Співробітництво.
3. Планування діяльності підприємства. Планування власного бізнесу.

Модуль самостійної роботи:

1. Словник-мінімум (за професійним спрямуванням).

X. Змістовий модуль „Вирішення питань професійного та академічного характеру”

Практичний модуль:

1. Стан та перспективи розвитку галузі.
2. Сучасна людина і комп'ютер.
3. Реклама і суспільство.
4. Роль вивчення іноземних мов у формуванні особистості майбутнього фахівця.

Модуль самостійної роботи:

1. Повторення граматичного матеріалу.
2. Проектна робота з теми "My Future Company".
3. Анотування газетної статті за фахом.

1. Індивідуальне читання за фахом (тексти: «Вопроси еволюції», «Молекулярна біологія», «Барбара МакКлінток», «Отрути»).

Методи навчання

Для досягнення комунікативної компетентності студентів викладач іноземної мови використовує новітні методи навчання, що поєднують комунікативні та пізнавальні цілі. Інноваційні методи навчання іноземних мов, які базуються на гуманістичному підході, спрямовані на розвиток і самовдосконалення особистості, на розкриття її творчого потенціалу, створюють передумови для ефективного поліпшення навчального процесу у вищих навчальних закладах. Основними принципами сучасних методів є: рух від цілого до окремого, орієнтація практичних занять на студента (learner-centered lessons), цілеспрямованість та змістовність занять, їх спрямованість на досягнення соціальної взаємодії за наявності віри викладача в успіх своїх студентів.

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації: .
  - словесні: пояснення, розповідь, бесіда;
  - наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

- практичні: вправи.
  2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні
  3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
  4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів : з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань
- навчальні дискусії;
- створення ситуації пізнавальної новизни;
- створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

З метою розвитку мовної, мовленнєвої й соціокультурної компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це, наприклад, комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (внутрішні (зовнішні) кола (inside/outside circles); мозковий шторм (brain storm); обмін думками (think-pair-share); парні інтерв'ю (pair-interviews); робота в малих групах (small groups work), проектна робота (R&D), ситуативне моделювання (modeling situations) тощо).

Методи контролю

Контроль у навчанні іноземної мови студентів нефілологічних спеціальностей передбачає виявлення рівня сформованості мовленнєвих навичок і умінь, визначення правильності організації навчального процесу, діагностування труднощів засвоєння матеріалу учнями, перевірку ефективності використаних методів і прийомів навчання. Контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються методи усного та письмового контролю, одномовний (безперекладний) і двомовний (перекладний) контролю, які сприяють підвищенню мотивації майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності іноземною мовою. Відповідно до специфіки мовленнєвої підготовки студентів перевага віддається

- усному опитуванню студентів (презентація, доповідь),
- письмовому (модульна/семестрова контрольна робота, диктант, тест, написання реферату, складання анотацій до фахових/суспільно-політичних статей).

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Застосування модульної системи організації навчального процесу в ХДУ передбачає відокремлення поточного, проміжного, підсумкового контролю знань студентів. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та індивідуальних занять.

Критерії оцінювання мовленнєвої компетенції студента (під час усного опитування, захисту реферату, презентації)

1. Зміст повідомлення:

1) повнота розкриття теми (достатнє за обсягом висловлювання, яке відповідає зазначеній темі, розкриває її логічно та послідовно, містить власну думку) ;

2) комунікативна спрямованість (висловлювання, яке повністю відповідає ситуації спілкування, містить особистісні оцінюючі фрази, передає власне ставлення студента до об'єкту висловлювання);

3) інформаційна значущість повідомлення (адекватне і достатнє використання додаткового матеріалу на підтримку власних міркувань або для посилення естетичного рівня викладу).

2. Лінгвістична компетенція:

- 1) вимова (звуки, інтонація, темп);
- 2) лексичний запас (висока лексична насиченість, різноманітність вжитих структур, кліше, виразів, ідіом, точність епітетів, порівнянь тощо);
- 3) функціональна адекватність (достатня функціональна адекватність ужитих лексичних одиниць, структур тощо);
- 4) граматична правильність (нормативне додержання правил порядку слів у реченні, вживання інверсії, правильність утворення і адекватність вживання граматичних форм, достатня різноманітність ужитих граматичних структур).

Вимоги до написання реферату

Актуальність теми визначається проблематикою розширення знань, отримання додаткової інформації щодо структури організації роботи компаній, закономірностей галузевого під розподілу.

Тема реферату зорієнтована на висвітлення структури однієї з найвідоміших компаній світу. Теоретичний матеріал необхідно підкріплювати аналізом практичної діяльності компанії. Це дозволить забезпечити прикладний характер роботи, більш повно використовувати особистий досвід студента. Тому бажано розглядати діяльність тих компаній, що безпосередньо пов'язані з майбутньою спеціальністю студента.

Структура. Матеріал наукової праці розподіляється рівномірно у відповідності до плану реферату: зміст, вступ, основна частина, висновки, список літератури, додатки. Стиль викладення матеріалу має бути науково-діловим.

У вступі мають бути обґрунтовані актуальність та практичне значення обраної теми реферату, визначені мета та завдання роботи. В основній частині розкривається тема реферату шляхом висвітлення основних питань. При цьому необхідно зосередити увагу на науково-теоретичному аналізі поставлених питань в літературі з висновками щодо їх теоретичної та практичної значущості. З цією метою варто залучити практичний матеріал діяльності компанії, роботу якої аналізує доповідач. У висновках необхідно сформулювати підсумки проведеного аналізу за проблематикою реферату. Підсумки мають логічно пов'язуватися із змістом викладеного матеріалу. Список літератури містить використані джерела та публікації.

Планування та стиль. Обсяг реферативної роботи має складати 7-10 сторінок. Реферат має бути акуратно написаний від руки з дотриманням стилістичних і граматичних норм. Сторінки мають бути пронумеровані. У тексті обов'язково вказуються посилання на літературу та інші джерела, що використовувалися при підготовці реферату. Титульний лист та план оформлюються відповідно до додатку А англійською мовою. Текст реферату викладається англійською мовою на стандартних аркушах формату А-4.

Критерії оцінювання модульна/семестрова контрольна робота диктанту

Диктант

Обсяг 25-30 слів

- «5» - 0-3 помилка
- «4» - 4-5 помилок
- «3» - 6- 9 помилок
- «2» - 10-12 помилок
- « 1» - більше ніж 13 помилок

Переклад і тестування

- 100-90% - «5»
- 89-70% - «4»
- 69-30% - «3»
- 30-20% - «2»
- 20-10% - «1»

Творча робота (опис, діалог і т.і.)

Обсяг 25-30 фраз

- «5» - 0-3 помилка
 «4» - 4-5 помилок
 «3» - 6- 9 помилок
 «2» - 10-12 помилок
 « 1» - більше ніж 13 помилок

**Критерії оцінювання написання анотації на статтю
 суспільно-політичного спрямування**

Основні позиції анутовування	Основні вимоги	Кількість балів
1. Вибір статті	– відповідність змісту статті політичному або суспільному спрямуванню; – об’єм статті – не менше 50 речень.	10
		10
2. Оформлення статті та робота над її текстом	– охайний зовнішній вигляд статті; – термінологічний словник, відповідність відібраної лексики стилю статті.	5
		20
3. Написання та оформлення анотації	– об’єм анотації (10-15 речень); – відповідність плану анотації: а) назва статті б) автор статті, вихідні дані статті в) тема статті г) зміст статті (факти, події, люди) г) думка ануючого про статтю	5
		50
Загальна кількість балів:		100

**Критерії оцінювання написання анотації
 на статтю за фахом**

Основні позиції анутовування	Основні вимоги	Кількість балів
1. Вибір статті	– відповідність змісту статті фаховому спрямуванню; – об’єм статті – не менше 50 речень.	15
		5
2. Оформлення статті та робота над її текстом	– охайний зовнішній вигляд статті; – термінологічний словник, відповідність відібраної лексики фахові студента.	5
		20
3. Написання та оформлення анотації	– об’єм анотації (10-15 речень); – відповідність плану анотації: а) назва статті б) автор статті, вихідні дані статті в) тема статті г) зміст статті (факти, події, люди) г) думка ануючого про статтю	5
		50
Загальна кількість балів:		100

100 - 90	“5”
89 - 75	“4”

74 - 55	“3”
54 балів і менше	“2”

Оцінювання

Залік. Атестація з дисципліни, з якої робочим навчальним планам передбачено форму контролю залік або диференційований залік, оформлюється на підставі поточних оцінок на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті з цього модулю викладачем, що проводив практичні (семінарські, лабораторні) заняття. При виставленні заліку викладачем враховуються отримані студентом результати за *аудиторну роботу* (оцінка участі студента у практичних, лабораторних, семінарських заняттях), *атестацію із змістових модулів* (оцінка за кожний модуль за національною системою оцінювання виставляється при проведенні проміжного контролю знань, і викладач обов'язково інформує студентів про результати оцінювання), *самостійну роботу* (це конкретна оцінка результату виконання студентом завдань з курсу: підготовка есе, реферативних матеріалів із публікацій, виконання робіт розрахункового характеру, виконання комплексної контрольної роботи і т.ін. протягом модуля) та *індивідуальну роботу* (результат семестрової індивідуальної роботи студента).

Екзамен -- це форма підсумкового контролю засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни «Іноземна мова».

Екзамен може приймати тільки професор, доцент, старший викладач, або викладач (асистент) разом з старшим викладачем, доцентом, професором за дорученням завідувача кафедри.

Форма проведення екзамену – усна.

У разі відсутності на екзамені з поважних причин студент повинен повідомити про неможливість складання екзамену не пізніше наступного після екзамену дня.

У разі отримання незадовільної оцінки студент повинен перескласти цей екзамен викладачу, а в разі незадовільної оцінки і на цей раз - комісії з ліквідації академічної заборгованості до завершення навчального семестру.

Остаточною оцінкою є семестрова підсумкова оцінка.

Оцінювання диференційованого заліку, екзамену оформлюється за національною системою:

Оцінка в національній системі	Оцінка ECTS
5 відмінно	A
4 добре	B
	C
3 задовільно	D
	E
2 незадовільно	F X
1 незадовільно	F

Рекомендована література

Базова (основна)

1. Англійська мова для повсякденного спілкування: Підручник / [В.К. Шпак, В.Я. Поулях, З.Ф. Кіриченко та ін. – [за ред. В.К. Шпака]. – К.: Вища школа, 2003. – 302 с.
2. Барановська Т.В. Граматика англійської мови. Збірник вправ / Т.В. Барановська. – К.: ВП Логос-М, 2008. – 384 с.
3. Безуглий А.В. Розповіді з історії Великобританії / А.В. Безуглий. – Х.: Прапор, 1999. – 40 с.
4. Бессонова І.В. Англійська мова (за професійним спрямуванням). Частина II: [навч. посіб. для дистанційного навчання] / І.В. Бессонова. – К.: Університет «Україна», 2005. – 263 с.
5. Бонди Е. А. Англійська мова для студентів-істориків / Е.А. Бонди. – К.: АСТ, 2006. – 402 с.
6. Буданов С.І., Борисова А.О. Ділова англійська мова. / С.І. Буданова, А.О. Борисова. – [2-ге вид.] – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 128 с.
7. Бурова З.И. Учебник английского языка для гуманитарных специальностей вузов / З. И. Бурова. – М.: Айрис-пресс, 2004. – 576 с.
8. Голотюк О.В. Навчально-методичні рекомендації з теми „Мистецтво" для студентів IV-V року навчання спеціальності 7.010103 ПМСО. Мова і література (англійська, французька) / О.В. Голотюк. – Херсон: „Айлант", 2005. – 68 с.
9. Гужва Т.М. Reasons to Speak. Сучасні розмовні теми / Тетяна Гужва. – Х.: Торсінг Плюс, 2006. – 320 с.
10. Збірник тестових завдань «Іноземна мова (за професійним спрямуванням). Моніторинг знань студентів II курсу нефілологічних спеціальностей» / [упор. К.М. Байша, А. В. Воробйова, А.В. Попович та ін.] – Херсон: Видавництво ХДУ, 2009. – 88 с.
11. Збірник фахових текстів із завданнями з курсу «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)»: методичне забезпечення контролю навчальних досягнень студентів / [упор. К.М. Байша, А.В. Воробйова, Є.О. Ірклій та ін.] – Херсон: Видавництво ХДУ, 2011. – 68 с.
12. Камянова Т. Практический курс английского языка / Татьяна Камянова. – М.: Славянский дом книги, 2003. – 382 с.
13. Каушанская В.Л., Ковнер Р.Л. и др. Сборник упражнений по грамматике английского языка/ В.Л. Каушанская, Р.Л. Ковнер. – М.: Страт, 2007. – 215 с.
14. Коваленко П.И. Английский для психологов / П.И. Коваленко. – [серия «Учебники и учебные пособия»] – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002 – 320 с.
15. Козырева Л.Г. Английский язык для медицинских колледжей и училищ: учебн. пособие/ Л.Г.Козырева, Т.В. Шадская. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2006. – 320 с.
16. Методичні рекомендації з вивчення курсу «Іноземна мова (за профілем спрямування)» / А. В. Воробйова, А.В. Попович, Є. Г. Еремєєва та ін. – Херсон: Айлант, 2008. – 104 с.
17. Мисик Л.В. Англійська мова. Комунікативний аспект / Л.В. Мисик. – К.: Атїка, 2000. – 368 с.
18. Науково-методичні рекомендації «Іноземна мова (за професійним спрямуванням). Моніторинг знань студентів I курсу нефілологічних спеціальностей (збірник тестових завдань)» / А. В. Воробйова, А.В. Чуба, Є. Г. Еремєєва та ін. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2008. – 192 с.
19. Ханнікова Л. Н. Spoken English / Л.Н. Ханнікова. – К.: Совамінко. – 1991. – 288 с.
20. English: Тексти. Підручник. Для студентів інженерних, аграрних, медичних вищих навчальних закладів/ [укладач Є.О.Мансі.] – К: Видавничий центр «Академія», 2004. – 432 с.

Допоміжна

1. Богацкий И.С. Бизнес-курс английской речи: словарь – справочник / И.С. Богацкий. – Киев: Логос, 2007. – 352 с.
2. Бурова И.И. British Festivals / И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1996 – 224 с.
3. Бурова И.И. The History of England. Absolute Monarchy / И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1997. – 224 с.
4. Бурова И.И. The History of England. Parliamentary monarchy / И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1997. – 224 с.
5. Грамматика для поступающих в вузы и выезжающих за рубеж: учебное пособие под общей редакцией Л.Н.Черноватого / [под ред. Л.Н. Ченоватого]. – Х.: Факт, 1998. – 312 с.
7. Качалова К.Н., Изралевиц Е.Е. Практична граматики англійської мови із вправами / К. Н. Качалова, Е. Е. Изралевиц. – М.: ЮНВЕС АРКУШ., 1999. – 711 с.
8. Коганов А.Б. Сучасна англійська мова: розмовні теми (лексика, теми, діалоги, вправи): [для школярів, абітурієнтів, студентів] / А.Б. Коганов. – К.: А.С.К., 2000. – 352с.
6. Крилова И.П. Збірник вправ по граматиці англійської мови / И.П. Крилова. – М., 2000. – 424 с.
9. Макаревская Е.В. Пособие по английскому языку для студентов – биологов / Е. В. Макаревская. – Мн.: Выш.школа, 1989. – 128 с.
10. Манси Е. Английский язык: разговор. Темы (тексты, диалоги): для школьников, абитуриентов, студентов / Елизавета Манси. – К.: А.С.К., 1999. – 352 с.
11. Мансі Є.О. Практикум з англійської мови: посібник / Єлизавета Мансі. – К.: ІНКОС, 2005. – 335 с.
12. Нестерчук Г.В., Иванова В.М. США и американцы / Г.В. Нестерчук, В. М. Иванова. – Мн.: Высш. школа, 1999 – 238 с.
13. Николаенко А.Г. Speak Up / А.Г. Николаенко. – К.: Издательский Дом Слово, 2003. – 392 с.
14. О Британии вкратце: книга для чтения на английском языке. Серия «Школа в клеточку» / [изд. 2-е испр. и доп]. – М.: Лист, 1998. – 224 с.
15. Об Америке вкратце: книга для чтения на английском языке. Серия «Школа в клеточку» / [изд. 3-е испр. и доп]. – М.: Лист, 1998. – 224 с.
16. Рогова Г.В., Рожкова Ф.М. Англійська мова за 2 роки / Г.В. Рогова, Ф.М. Рожкова. – М.: Освіта, 1994. – 225 с.
17. Старикова Е.Н. Нестеренко Н.Н. British Press. Advanced Reading / Е.Н Старикова, Н. Н. Нестеренко. – К.: Логос, 2000. – 352 с.
18. Психологічні справи. Підручник з англійської мови для студентів напряму підготовки «Психологія» / [О.Б. Тарнопольський, С.П. Кожушко, Ю.В. Дегтярьова, Н.В. Беспалова]. – К.: Фірма «ІНКОС», 2011. – 302 с.
19. Турук І. Ф., Кнаб О. Д. Англійська мова в комп'ютерній сфері / І. Ф. Турук, О.Д. Кнаб. – К.: Університетська книга. – 2012. – 298 с.
20. Тучина Н.В. A Way to Success: English for University Students. Year 1 / Тучина Н.В., Жарковська І.В., Зайцева Н.О.. – Х.: Фоліо, 2004. – 336 с.
21. Хачатурова М.Ф. English for Business Contacts / М.Ф. Хачатурова. – К.: Аконт, 2003. – 265с.
22. Навчально-методичний посібник загальноосвітньої дисципліни «Закордонна подорож студента на наукову конференцію» для студентів II-III курсів немовних факультетів / [Цоброва І.А., Швець Є.С., Покорна Л.М., Черепанова С.Б. та ін.]. – Херсон, 2002. – 96 с.
23. Шпак В.К. Англійська мова: [навч. посібник] / В. К. Шпак. – К: Вища школа, 1995. – 239 с.
24. Dobson J.M. Effective Techniques for English Conversation Groups / J. M. Dobson. – Washington D.C.: Newbury House Publishers, 1997. – 137 p.
25. Raymond Murphy. English Grammar in Use / Murphy Raymond. – Cambridge: Cambridge University Press, 1988. – 327 p.

26. Taylor L. International Express. Intermediate Students Book-Oxford / Lee Taylor. – Oxford University Press, 2001. – 252 p.
27. Watson-Jones, Peter. Vocabulary Games And Activities. New Edition / Peter Watson-Jones. Oxford University Press, 2001. – 132 p.
28. Wilcox Peterson, Patricia. Changing Times, Changing tenses / Patricia Wilcox Peterson. Maison publishing house, 2000. – 127 p.

Інформаційні ресурси

1. Англійська мова для правників. English for Lawyers: підручник з навчальної дисципліни "Англійська мова (за професійним спрямуванням)" [Електронний ресурс] / [Н.І. Арзянцева, Л.В. Гайдамащук, О.Є. Гуменчук, В.О. Кічигін, С.М. Молотай, О.О. Нагорна, А.А. Петрушко] // Хмельницький університет управління та права, 2011. – Режим доступу до підручн.: http://www.univer.km.ua/sub_kaf/s_531.pdf
2. Практикум з англійської мови за професійним спрямуванням. Частина 1. [Електронний ресурс] / Бабкова-Пилипенко Н.П. // Миколаїв: видавництво МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 100 с. – Режим доступу до підручника: <http://lib.chdu.edu.ua/index.php?m=3&b=72>
3. Английский язык для экономистов: учебник для вузов [Електронний ресурс] / Е.Н. Малюга, Н. В. Ваванова, Г. Н. Куприянова, И. В. Пушнова // СПб.: Питер, 2005. — 304 с: ил. — (Серия «Учебник для вузов»). – Режим доступу до підручн.: http://lukyanyenko.at.ua/_ld/1/150____.pdf
4. Online-учебник по английскому языку [Електронний ресурс] / Обучающий сайт Begin English // Режим доступу до підручн.: <http://begin-english.ru/study/>
5. Англійська мова для вищих навчальних мистецьких закладів: підручник для студентів та аспірантів вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / Є. Г.Чечель, Н. П. Чечель // Вінниця: НОВА КНИГА, 2011. – 456 с. – Режим доступу до підручн.: <http://novaknyha.com.ua/downloads/pdf/450.pdf>